

SIS-FINNMÁRKKU DIGGEGODDI - INDRE FINNMARK TINGRETT

Dok 1

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 Oslo

Deres referanse

Vår referanse

17-018539ADM-INFI

Dato

31.01.2017

NOU 2016: 16 Ny barnevernslov – Høringsuttalelse

Indre Finnmark tingrett er enige i forslaget til ny barnevernslov, men vil i høringsuttalelsen komme med en del merknader og tilføyelser som spesielt gjelder ivaretagelsen av samiske barns rettigheter.

Tingretten viser til at samer og andre urfolksbarn har språklig og kulturelle rettigheter slik det er fastsatt i internasjonal rett, herunder Konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, Rasediskrimineringskonvensjonen og Barnekonvensjonen, bestemmelser som er inkorporert i norsk rett.

Tingretten er således enig i at det foretas en utdyping av hva som menes med normen "barnets beste", slik det er gjort i lovutkastet § 2, der hensynet til barnets identitet, språk og kultur er beskrevet. I utvalget forutsettes det at presiseringen ikke innebærer noen endring av gjeldende rett, særlig med utgangspunkt i de nevnte, inkorporerte konvensjonsbestemmelser og gjeldende barnevernslov § 4-15.

"Barnets beste"- normen er imidlertid av sin natur et prinsipp som utdypes ved behandlingen av de enkelte saker. Det hadde derfor vært behov for en nærmere beskrivelse av hvordan barnevernsmyndighetene, fylkesnemndene og domstolene anvender normen i praksis, spesielt i forhold til samiske barns rettigheter. Når utvalget i kapittel 3.6.1 ikke foretar en vurdering av hvordan normen anvendes i praksis, kan presiseringen av at lovutkastet § 2 er en videreføring av gjeldende rett, virke tilslørende for bestemmelsens betydning i praksis.

Bestemmelsen i lovutkastet § 104 om at det av fylkesnemndas vedtak skal fremgå hvordan hensynet til barnets beste er vurdert, vil imidlertid kunne ha betydning for normens anvendelse i praksis. For å sikre at dette skjer på en tilstrekkelig grundig måte, forslås det at ordlyden i utkastets § 104 tredje ledd, andre setning endres slik: "Det skal fremgå av vedtaket hvordan fylkesnemnda har vurdert alle relevante momenter for hva som er barnets beste, inkludert betydningen av barnets mening". Videre tilføyes en ny, siste setning med følgende ordlyd: "Dersom vedtaket gjelder samiske barn, skal

Postadresse
Postboks 35, 9846 TANA

Sentralbord
78926400

Saksbehandler
Marianne Johnsen

Bankgiro

Organisasjonsnummer
986058559

Kontoradresse
Tana bru, 9845 TANA

Telefaks
78928020

Telefon

Ekspedisjonstid
08.00-15.30

Internett/E-post

Indre-Finnmark tingrett@domstol.no

vedtaket særskilt begrunne hvordan hensynet til samisk identitet, språk og kultur er vurdert og ivaretatt."

I kommentarene til bestemmelsen kan det vises til det som fremkommer av opplistingen i lovutkastet § 2 tredje ledd.

I kommentarene til de generelle saksbehandlingsreglene (lovutkastet § 76 og 89) bør det presiseres at de skal forstås som en plikt til å undersøke hva som er de berørte barns språklige og kulturelle bakgrunn. Det kan videre gis en beskrivelse av hva som menes med samiske barn, med basis i om en eller begge foreldre er registrert i det samiske valgmanntallet eller med samisk språktilhørighet, eller ut fra andre opplysninger.

Uttalelser fra sakkyndige vil ofte ha stor betydning for barnevernssakene. I og med at mange samiske barn bor i kommuner der barneverntjenesten kan ha liten kunnskap om samisk språk og kultur, foreslås det en tilføyelse i form av ny andre setning i lovutkastet § 77, med følgende ordlyd: "I sakkyndige utredninger om samiske barn skal utredningen inneholde en vurdering av hvordan hensynet til barnas identitet, språk og kultur bør ivaretas."

I kommentarene til bestemmelsen bør det presiseres at utredning om samiske forhold normalt bør gjøres i alle saker der samiske barn berøres, og særlig i de tilfeller der barneverntjenesten selv har mangelfulle kunnskaper.

I forskrift til lovutkastet § 113 må det presiseres at barnevernstjenesten i alle kommuner i de samiske språkområdene må ha ansatte med samisk språk og kulturkompetanse.

For å sikre fylkesnemndas kompetanse til behandlingen av saker med samiske barn, foreslås en tilføyelse til lovutkastet § 88 første ledd bokstav c, med følgende ordlyd: "Det kan også opprettes særskilte samiskspråklige meddommerutvalg." I kommentarene til lovutkastet kan det vises til forslaget i NOU 2016: 18 om endring av domstolloven § 65. I kommentarene til § 109 kan det vises til at samiskspråklige meddommerutvalg kan brukes ut fra de foreslåtte reglene i domstolloven. Det bør også vises til at det ved rekruttering av nemndsledere i samiske språkområder, tas hensyn til behovet for kunnskaper i samisk språk og kultur. Tilsvarende gjøres for utvalg av fagkyndige meddommere.

Forsøk med samtaleprosesser etter lovutkastet § 110 støttes, og dette bør være særlig relevant for saker som berører samiske barn.

I forskrift til fosterhjem, jf. lovutkastet § 59, bør det tas inn en bestemmelse om at det skal innføres særlige krav til at fosterhjem for samiske barn har samisk språk og kulturkompetanse. Det bør samtidig tas inn en presisering av at de statlige barnevernsmyndigheter plikter å sette av tilstrekkelig ressurser for å rekruttere et tilstrekkelig antall samiskspråklige fosterhjem.

Sis-Finnmárkku diggegoddi - Indre Finnmark tingrett

Finn-Arne Schanche Selfors
sorenskriver